

OSLO TINGRETT

DOM

Avsagt: 10.01.2018

Saksnr: 17-046724MED-OTIR/03

Rettsens leder: Tingrettsdommer Per Fleisje

Meddommere:
Anniken Celine Mentzoni
Svein Erik Sagbråten

Den offentlige påtalemyndighet

Førstestatsadvokat Marianne Steensen
Bender

mot

Ola Rollén

Advokat Christian Fredrik Bonnevie
Hjort

Advokat Knut Bergo

DOM

Ola Rollén, er født 28.04.1965 og bor i London.

Ved tiltalebeslutning av 15.03.2017, utferdiget av Statsadvokatene ved Økokrim, er han satt under tiltale ved Oslo tingrett for overtredelse av

Verdipapirhandelloven § 17 - 3 første ledd jf § 3 - 3

for å ha overtrådt bestemmelsen om at kjøp av finansielle instrumenter eller tilskyndelse til slike disposisjoner, må ikke direkte eller indirekte foretas for egen eller fremmed regning av noen som har innsideinformasjon.

Grunnlag:

I perioden fra ultimo august 2015 og frem til torsdag 8. oktober 2015 pågikk det forhandlinger som involverte det Oslo Børs-noterte selskapet NEXT Biometrics Group ASA (Next), Ecomnex Holding AS (Ecomnex), Ngoc Minh Dinh og det kypriotiske selskapet Iskossala Ltd. (Iskossala) som han kontrollerte. Forhandlingene ledet frem til følgende avtaler inngått torsdag 8. oktober 2015:

1. Avtale om rettet emisjon mot selskapet Iskossala av 2 000 000 nye aksjer i Next til NOK 60 pr. aksje.
2. Avtale om salg av 333 333 aksjer i Next fra Ecomnex (heleiet av Ngoc Minh Dinh) til Iskossala til NOK 60 pr. aksje.
3. Tilleggsavtale som terminerte royalty-avtale inngått mellom Next og Ngoc Minh Dinh.

Gjennom deltakelse i og kjennskap til forhandlingene beskrevet ovenfor var han kjent med at Next var villig til å utstede et betydelig antall aksjer i en rettet emisjon mot Iskossala på NOK 60 pr. aksje, og/eller at Ecomnex forhandlet om å selge aksjer til NOK 60 pr. aksje, og/eller at Next var i forhandlinger med Ngoc Minh Dinh om terminering av royalty-avtale

og/eller

i september 2015 gjennom forhandlingene beskrevet ovenfor ga administrerende direktør i Next, Tore Idsøe, ham opplysninger relatert til den forventede kursøkning i Next-aksjen ved offentliggjøringen av "tier-1"-kunde.

Til tross for det som er angitt ovenfor, kjøpte han 284 341 aksjer i Next tirsdag 6. oktober 2015 og onsdag 7. oktober 2015 gjennom Iskossala som benyttet en forvalterkonto i Skandinaviska Enskilda Banken S.A. (Luxembourg).

I børsmeldinger fra Next fredag 9. oktober kl. 08.15 og kl. 08.44 ble avtalene gjort kjent for markedet. Etter børsmeldingene steg børskursen på aksjene i Next fra sluttkurs torsdag

8. oktober 2015 på NOK 48,50 til NOK 89,00 som var sluttkurs fredag 9. oktober 2015, hvilket tilsvarer en kursøkning på 83,5 %.

Hovedforhandling ble holdt over 19 rettsdager i perioden 30. oktober til 30. november 2017. Tiltalte møtte og erkjente seg ikke skyldig etter tiltalebeslutningen.

Retten mottok forklaring fra 22 vitner, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor la ned påstand om at tiltalte dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til fengsel i 1 år og 6 måneder med fradrag av 11 dager for utholdt varetekt. Videre la aktor ned påstand om at tiltalte dømmes til å tåle inndragning av kr 25.559.412 og idømmes sakskostnader etter rettens skjønn.

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte frifinnes, subsidiært at han anses på mildeste måte.

1. Sakens bakgrunn

Saken har sin bakgrunn i at Oslo Børs oppdaget at det hadde vært uvanlig stor omsetning av aksjer i NEXT Biometrics Group ASA (heretter «Next») de siste par dagene før selskapet offentliggjorde en rettet emisjon mot selskapet Greenbridge Partners Ltd («Greenbridge»). Da Next offentliggjorde emisjonen den 9. oktober 2015 steg kursen på Next-aksjen fra kr 48 til kr 89 i løpet av dagen, og den stabiliserte seg på et enda høyere nivå i de påfølgende dagene.

Oslo Børs anså kjøpene som skjedde rett forut for kursøkningen som påfallende og sendte saken til Finanstilsynet den 23. november 2015. Finanstilsynet innhentet en redegjørelse om faktum fra Next. På grunn av bevisforspillelsesfaren innhentet ikke Finanstilsynet ytterligere dokumenter eller forklaringer fra de involverte. Finanstilsynet anså det klart at saken måtte etterforskes og vurderes påtalemessig, og anmeldte derfor Ola Rollén til Økokrim den 25. mai 2016. Rollén ble pågrepet av politiet i november 2016, og holdt i varetekt en drøy uke mens han forklarte seg om saken.

Finanstilsynet uttalte i sin anmeldelse at det oppstod innsideinformasjon i Next en gang mellom 27. august og 8. oktober 2015, og fremhever at det kan gi en pekepinn om når

innsideinformasjon forelå at selskapet begynte å føre en liste over hvem som fikk hvilken informasjon fra 30. september 2015.

Under hovedforhandlingen klargjorde Finanstilsynet at de i 2015 oppfattet det slik at Rollén brukte kunnskap han hadde fått som representant for Greenbridge, da han handlet aksjer på børsen for sitt private selskap Iskossala. Dette partsforholdet, sammenholdt med at Iskossala fikk en gevinst på ca kr 10 millioner basert på børskursene, førte til at Finanstilsynet anså saken som alvorlig.

At Rollén representerte to ulike parter var, som retten kommer tilbake til, en misforståelse. Denne misforståelsen om at Rollén representerte to ulike parter, er også bakgrunnen for at Finanstilsynet ikke vurderte hvorvidt det som var innsideinformasjon for kretsen rundt Next, også var det for Greenbridge. Egne kurssensitive investeringsplaner er ikke innsideinformasjon for investoren selv, selv om disse planene er innsideinformasjon for alle andre. Dette fremgår av Finanstilsynets egen veiledning om verdipapirhandelloven.

2. Kort om de involverte

Selskapet Next er bygget opp omkring biometri-teknologi som ble oppfunnet og patentert av selskapets grunnlegger Ngoc Minh Dinh. Selskapet utvikler fingeravtrykkssensorer for bruk i datamaskiner, mobiltelefoner og betalingskort.

Next er notert på Oslo Axess-listen, som ligger under Oslo Børs. I 2015 lå aksjekursen jevnt i området kr 45 til 48 frem til oktober. Selskapet hadde noen hundre aksjonærer, i all hovedsak nordmenn og omsetningen i aksjen var beskjeden.

Tiltalte Ola Rollén har vært administrerende direktør i det svenske børsnoterte selskapet Hexagon AB i 17 år. Hexagon ledes fra London hvor Rollén bor. Børsverdien av Hexagon har under Rolléns ledelse økt fra ca SEK 1 milliard til ca SEK 150 milliarder, blant annet som følge av mer enn hundre større transaksjoner hvor Rollén har vært en aktiv deltaker. Våren 2015 besluttet Rollén, sammen med en rekke bekjente fra svensk næringsliv, å etablere aksjefondet Greenbridge på Jersey. Fondet skulle foreta større investeringer i utvalgte selskaper med sikte på å bidra til selskapenes industrielle utvikling. Greenbridge var fortsatt under etablering da Rollén i september/oktober 2015 vurderte om fondet skulle investere i Next.

Rollén har en betydelig personlig investering i det svenske selskapet Fingerprint Cards AB hvor han er største aksjonær. Dette selskapet har blitt ledende innen fingeravtrykkssensorer til mobiltelefoner, og aksjekursen har mer enn tidoblet seg etter at Rollén gikk inn i selskapet. Teknologien som Fingerprint Cards bruker er en direkte konkurrent til den

teknologien som Next har utviklet. Rollén hadde derfor kjennskap til Nexts markedsmuligheter.

Rollén har opparbeidet seg en betydelig formue. På grunn av britisk arveavgift er formuen plassert i en familietrust etter britiske regler. Trusten eier selskapet Iskossala Limited («Iskossala»). Trusten styres av særskilt oppnevnte forvaltere i henhold til gjeldende regler.

Det er nå enighet mellom partene om at Rollén opptrådte på vegne av Greenbridge både når han handlet aksjer over børs og når han forhandlet om deltakelse i en rettet emisjon. Iskossala ble brukt som midlertidig part i begge situasjonene fordi Greenbridge fortsatt var under etablering.

3. Lovens vilkår

Verdipapirhandelloven («vphl») § 3-3 oppstiller forbud mot «misbruk» av innsideinformasjon. Den som har slik innsideinformasjon, som er nærmere definert i vphl § 3-2, har ikke lov til å kjøpe aksjer.

I vphl § 3-2 er innsideinformasjon definert slik (med rettens kursivering):

(1) Med innsideinformasjon menes *presise opplysninger* om de finansielle instrumentene, utstederen av disse eller andre forhold som er egnet til å *påvirke kursen* på de finansielle instrumentene eller tilknyttede finansielle instrumenter merkbart, og *som ikke er offentlig* tilgjengelig eller allment kjent i markedet.

(2) Med *presise opplysninger* menes opplysninger som indikerer at en eller flere omstendigheter eller begivenheter har inntruffet eller med rimelig grunn kan ventes å ville inntreffe og som er tilstrekkelig spesifikke for å trekke en slutning om den mulige påvirkningen av disse omstendighetene eller begivenhetene på kursen til de finansielle instrumentene eller de tilknyttede finansielle instrumentene.

(3) Med opplysninger som er egnet til å påvirke kursen til finansielle instrumenter eller tilknyttede finansielle instrumenter merkbart, menes *opplysninger som en fornuftig investor sannsynligvis vil benytte* som en del av grunnlaget for sin investeringsbeslutning.

Det fremgår av lovens § 17-3 at strafferammen for overtredelse av § 3-3 er fengsel i inntil seks år.

Tiltalen bygger på at Rollén hadde presis informasjon som ikke var offentlig kjent og som en fornuftig investor ville brukt som en del av sitt beslutningsgrunnlag ved aksjekjøp. Påtalemyndigheten anfører at dette er bevist utover enhver rimelig tvil, slik at Rollén kan straffes for misbruk av informasjonen.

Forsvarerne anfører at

1. Rollén ikke hadde den informasjonen som han er tiltalt for å ha hatt.
2. Den informasjonen tiltalen gjelder utgjør ikke innsideinformasjon fordi fornuftige investorer ikke ville lagt vekt på den.
3. Rollén brukte ikke informasjonen da han kjøpte aksjer og har bevist at det var andre forhold som motiverte ham.
4. Uansett foreligger det ikke misbruk av informasjonen fordi kursverdien av informasjonen skyldtes hans egen (Greenbridge) investeringsbeslutning.
5. Rollén hadde ikke den nødvendige subjektive skyld da han la inn ordre om aksjekjøp fordi han da ikke kjente til de faktiske opplysningene som tiltalen gjelder. Det kan heller ikke ha vært uaktsomt at han ikke forstod at en fornuftig investor ville lagt vekt på informasjonen når også flere markedsekspertene nå mener at slike investorer ikke ville lagt vekt på informasjonen.

5. Forhandlingene

Under hovedforhandlingen ble det fremlagt en omfattende dokumentasjon, fra slutten av august til begynnelsen av oktober 2015, som viser at Rollén var opptatt av å avklare om Nexts teknologi kunne bli en markedsvinner. Avklaringen skjedde gjennom flere møter med ledelsen i Next samt utveksling av en rekke e-poster med underlagsmateriale. Next forsynte Rollén med informasjon om teknologien og om den gjennomslagskraft teknologien kunne få i ulike markeder.

Rollén møtte Idsø første gang den 27. august 2015, og deretter 3. og 29. september. Etter at Rollén den 5. oktober ga megleren kjøpsinstruksjoner møtte han Idsø både den 6. og 7. oktober. Alle møtene skjedde hos Rollén i London. Den nyansatte lederen for Greenbridge, Emanuel Lang, besøkte også selskapet i Oslo den 15. september i tillegg til at han deltok i de ovennevnte møtene.

Etter rettens vurdering kan det ikke være tvil om at Rollén i disse drøyt fem ukene i hovedsak var opptatt av å avklare om Next var den vinnerkandidaten han håpet på. Fem

uker var en relativt rask avklaringsprosess på bakgrunn av at dette var en tilleggsaktivitet til en krevende lederjobb i Hexagon.

Regneark som er funnet på Rolléns datamaskin viser at han regnet på verdien av Next hvis selskapets teknologi tok store andeler av ulike markedssegmenter. Dette var ikke rene fantasier for Rollén. Han hadde selv truffet blink en gang tidligere ved sine aksjekjøp i Fingerprint Cards (FPC) som i løpet av kort tid hadde tidoblet sin verdi.

Dokumentasjonen viser at Rollén særlig var opptatt av at Nexts sensorteknologi kunne være egnet for integrering av fingeravtrykkssensorer i «smartcards», dvs betalingskort, kredittkort og ulike adgangskort/nøkkelkort. Dette er et kommende massemarked hvor teknologiene som vinner frem vil skape vinterselskap og hvor teknologien til Fingerprint Cards ikke egnet seg.

Rollén gjennomførte en teknisk og kommersiell undersøkelse av Next og selskapets teknologi - og analyserte ulike forretningsmodeller. En viktig del av vurderingene var hvilke produksjonskostnader det var realistisk å regne med. Rollén fikk blant annet hjelp av en betrodd teknologimedarbeider som tidligere hadde jobbet mange år i Hexagon.

Partenes informasjonsutveksling fortsatte inn i oktober. Den 2. oktober, om ettermiddagen, sendte Idsøe informasjon til Rollén om en del tekniske og kommersielle spørsmål vedrørende bruk av sensorene i mobiltelefoner.

Senere på kvelden den 2. oktober ga Rollén en slags statusrapport fra arbeidet:

Thanks for your input Tore. I share your views in most of these points and I am beginning to become comfortable with the fact that you will have a good market position in smartcards. Where I beg to differ is in the opinion that FPC has peaked in smartphones. (...) This means that FCP, Synaptics and, of course the OEMs, will all generate multibillion SEK/NOK free cash flows in 2016 so several players will have the war chest to go after acquisitions.

With all this in mind I think your biggest threat will be an unsolicited takeover bid for Next from an industry player taking you out of play before you blossom – in order to get your technology in the Cards market!

I suggest that we try to finalise our discussion early next week and also discuss potential ways to secure Nexts independence.

Denne e-posten fra 2. oktober viser etter rettens vurdering at Rollén nå var klar til å gå inn i konkrete forhandlinger om en større investering i Next. Etter rettens vurdering gir ikke dokumentasjonen holdepunkt for at investeringen hadde vært diskutert i særlig detalj

mellom partene forut for dette. Men enkelte hovedpremisser var blitt synliggjort parallellt med partenes teknologi- og markedsdiskusjoner.

Etter rettens vurdering var situasjonen omtrent slik:

Begge parter var opptatt av at emisjonen stod i et rimelig forhold til selskapets løpende kostnader slik at det ble skapt ro omkring selskapets finansieringsbehov det kommende året. Allerede fra det første møtet i august hadde Rollén markert at hvis GB skulle gå inn i Next så ville de ha en så stor andel i selskapet at det ga dem reell innflytelse. Tilsvarende hadde Idsøe hele tiden signalisert at han forventet en pris på kr 60 per aksje for en stor eierandel. Idsøe hadde også uttrykt at det var vanskelig for selskapet å utstede så mange aksjer som Rollén ønsket, men at eksisterende storaksjonærer kanskje kunne overdra noen av sine aksjer. Rollén hadde gjort det klart at han ikke ønsket at Idsøe, som administrerende direktør, skulle selge sine aksjer. Idsøe hadde gitt uttrykk for at det var en mulighet for at oppfinneren av selskapets teknologi, Dinh, kunne være blant de aksjonærene som var interessert i å selge noen av sine aksjer.

Med selskapets eksisterende kostnadsstruktur ville Next gå tom for penger ved årsskiftet. Retten antar at partene hadde en underforstått felles interesse av at spørsmålet om fortsatt finansiering ble avklart raskt, slik at Next ikke måtte foreta uheldige innsparingstiltak som kunne skade den fortsatte utviklingen av selskapet og dets produkter.

I det følgende vil retten vurdere nærmere om Rollén hadde innsideinformasjon den 6. og 7. oktober.

6. Nexts emisjonsvilje

Påtalemyndigheten gjør gjeldende at Rollén, da han handlet på børsen, hadde informasjon om at Next var villig til å emittere et betydelig antall aksjer for kr 60 per aksje, og at dette var innsideinformasjon.

At Next var villig til å foreta en aksjeemisjon kan etter rettens vurdering ikke være innsideinformasjon. Det må anses offentlig kjent at en emisjon var en nødvendighet. Den vanligste løsningen ville vært en emisjon med fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer. Det kan imidlertid heller ikke være innsideinformasjon at selskapet også vurderte en rettet emisjon til investorer som kunne bidra til at selskapet utviklet seg i positiv retning. Også slike vurderinger må anses som selvsagte.

Det kan heller ikke være innsideinformasjon at selskapet var innstilt på å emittere et betydelig antall aksjer. Et selskap uten inntekter og med usikre fremtidsutsikter, som Next,

vil ha begrensede muligheter til lånefinansiering. Next var derfor nokså avhengig av finansiering gjennom aksjemarkedet. Etter rettens vurdering nærmer det seg da en plikt for styret til å sørge for at en eventuell emisjon sikrer driften et års tid om gangen. Selskapets regnskapsrapportering for annet kvartal i 2015 indikerte at selskapet ville forbruke ca kr 10 millioner per måned det kommende året. En emisjon i området 100 til 120 millioner måtte da være noe markedet vil se som naturlig.

Etter rettens vurdering er det også selvsagt at Next hadde forhåpninger om å få en bedre pris for de nye aksjene hvis de ble solgt til én stor investor enn ved en vanlig fortrinnsrettsemisjon. En aksjepost som gir betydelig innflytelse i selskapet vil generelt anses for å ha en merverdi utover gjeldende aksjekurs.

Det må kunne legges til grunn at jo høyere aksjepris som ble tilbudt, jo mindre bemerkelsesverdig ville det være at Next var villig til å emittere aksjer på dette nivået.

Daværende styremedlem, og senere styreformann i selskapet, Brita Eilertsen, forklarte under hovedforhandlingen at hun var lettet og veldig fornøyd med den foreslåtte prisen på kr 60, da forslaget ble gjort kjent for henne om morgenen den 7. oktober. Børskursen var da ca kr 48.

Forsvarer førte flere markedskyndige vitner som ga uttrykk for at et en opplysning om et selskaps *vilje* til å emittere et betydelig antall aksjer til en overkurs på 33%, ikke vil være noe den fornuftige investor vil legge vekt på. Retten oppfattet ikke at noen av vitnene i saken ga uttrykk for avvikende syn på dette punkt.

Etter rettens vurdering utgjør ikke kunnskapen om at Nexts administrasjon var villig til å emittere et betydelig antall aksjer for kr 60 per aksje, innsideinformasjon. Det er viktig at administrasjonen i et selskap kan sondere sine finansieringsmuligheter i markedet og gi uttrykk for nokså selvsagte synspunkter om emisjonsvilje/-behov uten at dette skaper handleforbud for den kretsen det sonderes i.

Derimot ville det kunne være innsideinformasjon at en investor med god kunnskap om teknologien og markedet, ville betale kr 60 per aksje. Men dette vil, etter rettens vurdering, og som den kommer tilbake til, ikke være innsideinformasjon for investoren selv.

7. Emisjonsvilje først den 7. oktober

Selv om retten som nevnt konkluderer med at den emisjonsviljen som Idsøe ga uttrykk for overfor Rollén, ikke var innsideinformasjon, finner retten grunn til å bemerke at da Rollén

kjøpte aksjer den 6. og 7. oktober hadde styret i Next ennå ikke vurdert om styret ville gå inn for en rettet emisjon på kr 60 per aksje.

Idsø fortalte trolig Rollén i møtet som begynte kl. 11.00 den 7. oktober at han ville anbefale styret å godkjenne en emisjon basert på de hovedpremissene som Idsø og Rollén da hadde snakket seg frem til. Det synes klart at Rollén allerede den 6. oktober ba om at Next selv emitterte aksjer for kr 120 millioner, i det han noterte dette beløpet på en tavle i møterommet (se bildet under pkt 10 nedenfor). Det er usikkert om Idsø i dette møtet ga uttrykk for at han ville gå inn for en slik emisjon eller om han vurderte det nærmere utover ettermiddagen og kvelden. Han sørget imidlertid for at det ble utarbeidet et avtaleutkast basert på kr 120 millioner til partenes møte neste dag.

Den daglige leders holdning kan imidlertid ikke være nok til å regne med at et selskap dermed vil emittere. En beslutning om hvorvidt et børsnotert selskap skal foreta en større rettet emisjon, er blant de viktigste beslutningene et styre tar.

At emisjonen var en vanskelig beslutning for Next indikeres allerede ved at prosessen bærer preg av at Idsø nølte med å tilby Greenbridge den store eierandelen som Idsø tidlig forstod at Greenbridge ønsket. I møtet den 3. september indikerte Idsø en emisjon på kr 80 millioner. Senere økte han indikasjonen til kr 100 millioner og så til kr 120 millioner.

Når tiltalen omtaler villighet til å emittere, må det bety en emisjonsvillighet som også inkluderer Rollén og selskap tilknyttet ham. En slik villighet var ikke selvsagt. Rollén var kjent som den største aksjonæren i Fingerprint Cards som var en av Nexts hovedkonkurrenter. Det ville være naturlig at styret måtte vurdere om det var forsvarlig å på denne måten hjelpe den største aksjonæren i Fingerprint Cards inn i Next. I det første avtaleutkastet Idsø utarbeidet stod det at Rollén måtte selge seg ut av Fingerprint Cards hvis Greenbridge skulle bli storeier i Next. Rollén fikk trolig forhandlet bort denne klausulen en gang i begynnelsen av oktober.

Loven krever også at generalforsamlingen beslutter emisjoner. Generalforsamlingens beslutning har en særlig realitet når det er snakk om å gjøre unntak fra aksjonærenes lovbestemte fortrinnsrett til nye aksjer, slik det ble besluttet å gjøre i Next. Det var da viktig at styret foretok en helhetlig vurdering av om emisjonen var fornuftig også for et samlet aksjonærfellesskap. I denne sammenheng har det betydning at det som styret aksepterte var en pakkeløsning hvor emisjonen og fravikelsen av fortrinnsretten var betinget av at Dinh avvirket sitt løpende royalty-krav mot et engangsvederlag samt en mulighet til selv å selge en betydelig mengde aksjer for kr 60. Det er ikke selvsagt at styret ville akseptert emisjonen hvis den ikke også førte til at selskapet fikk avvirket royalty-betalingene. Styrets formann sa i retten at han ville motsatt seg emisjonen hvis ikke Dinh aksepterte å avvikle royalty-betalingene.

Rollén visste ikke at styrets formann gjorde emisjonen betinget av at man samtidig fikk til en løsning av royalty-spørsmålet. Dette illustrerer at det kan ligge mange ulike hensyn bak et styres holdning til et emisjonsforslag, og at styret er en reell beslutningstaker på veien mot et generalforsamlingsvedtak.

Det må anses bevist at styret ikke var orientert om Greenbridge-emisjonen eller prisen på kr 60, selv om det var denne prisen Idsøe synliggjorde gjennom alle sine samtaler med Rollén. Styremedlemmet Eilertsen forklarte under hovedforhandlingen at hun var veldig fornøyd med prisen på kr 60 da den ble gjort kjent for styret den 7. oktober. Hun hadde bare få dager tidligere skriftlig beklaget seg over at styret ikke fikk noen informasjon om administrasjonens arbeid med finansieringen av Next. Det var også først den 7. oktober hun fikk vite hvem den mulige investoren var. Og det var først den 7. hun fikk vite hvor stor eierandel Idsøe hadde indikert overfor investoren at han kunne få.

Påtalemyndigheten anfører at prisen på kr 60 per aksje var så god at styret uansett ville akseptert den og at Rollén derfor kunne være sikker på styrets beslutning. Det kan være riktig. Men at et styre er villig til å emittere til en pris alle forstår at det ikke kan si nei til, er ikke innsideinformasjon men en allmenn kjensgjerning.

At Next var villig til å emittere en betydelig mengde aksjer til en overkurs på 33%, oppstod etter rettens vurdering som et faktum først i styremøtet den 7. oktober. Forut for dette var prisen på kr 60 ukjent for styret. Dette møtet fant sted etter at Rolléns megler plukket opp den siste børsposten ca kl 13.35 sammen dag. Rollén mottok først informasjon om at styret gikk inn for å emittere et betydelig antall aksjer, en gang etter at styremøtet ble avsluttet ca kl 15.00. Og da gjenstod det fortsatt viktige uavklarte spørsmål, f. eks. hvor stor eierandel Greenbridge skulle få lov til å ha i Next.

8. Kan andre forhold skape innsideinformasjon av emisjonsviljen?

Etter rettens vurdering må det noe mer, et tillegg, til for at villighet til å emittere en betydelig mengde aksjer til kr 60 skal utgjøre innsideinformasjon for Greenbridge. Spørsmålet blir da om det foreligger slike forhold - og eventuelt om det kan legges vekt på dem uten å gå utenfor tiltalen.

Retten vil først vurdere om investeringsviljen hos Greenbridge kan være et slikt tillegg som fører til at emisjonsviljen hos Next blir innsideinformasjon. Det er naturlig å forstå tiltalen slik at de 4 opplysningene i tiltalens avsnitt 5 og 6 har betydning nettopp fordi Rollén (Greenbridge) vurderte å investere i Next. Uten å innfortolke en slik forutsetning blir de 4 opplysningene nokså abstrakte. Etter rettens vurdering går den derfor ikke utenfor

tiltalen ved å vurdere om Greenbridges investeringsvilje er et slikt tilleggsmoment som fører til at Nexts emisjonsvilje får karakter av innsideinformasjon.

At Greenbridge signaliserte interesse for å gå inn i Next, kunne utgjøre innsideinformasjon for kretsen rundt Next hvis denne interessen ble tilstrekkelig konkret. Etter det retten forstår vurderte Nexts advokater at en mulige investering fra Greenbridge først ble tilstrekkelig konkret til at den utgjorde innsideinformasjon, den 7. oktober. Selskapets styreformann oppfattet at dette skjedde allerede den 30. september da han varslet hele styret om at de nå var innsidere. Men uansett var ikke Greenbridge sin investeringsvilje i seg selv innsideinformasjon for Greenbridge. I utgangspunktet er det derfor uten betydning for Greenbridge på hvilket tidspunkt kretsen rundt Next ble innsidere på dette grunnlaget.

At en aksjekjøper ikke blir innsider og dermed får handleforbud allerede når han bestemmer seg for å kjøpe aksjer, er selvsagt. Et kjøp blir heller ikke forbudt om aksjekjøperen har bestemt seg for å ville kjøpe aksjer over noe tid og eventuelt til vesentlig høyere kurser enn det kjøpet han nå vil gjennomføre. Dette er uttalt i juridisk litteratur og i Finanstilsynets egen veileder. I forarbeidene til verdipapirhandelloven nevnes også at to investorer som har avtalt å investere i samme aksje kan kjøpe aksjer hver for seg selv om de er klar over at også den andres planlagte kjøp, vil presse prisene opp etter hvert.

Påtalemyndigheten vil trekke svært snevre rammer for retten til å handle på tross av kunnskap om egne, kurssensitive, investeringsplaner. Det anføres at slik unntaket er formulert i fortalene til EU's markedsmissbruksdirektiv (MAD) og nye Market Abuse Regulation (MAR), i Spector-dommen og i juridisk litteratur, gjelder unntaket bare der investoren *utelukkende* har kunnskap om egne investeringsplaner. Etter påtalemyndighetens oppfatning beskytter derfor ikke unntaket om egne planer den som også har kunnskap om motpartens planer eller vurderinger. Retten forstår påtalemyndigheten slik at dette gjelder selv om motpartens plan ikke er så kvalifisert eller presis at den i seg selv utgjør innsideinformasjon. Etter rettens vurdering er det imidlertid naturlig å forstå bruken av «utelukkende» slik at det avgrenser mot de situasjoner hvor investoren har annen fortrolig informasjon/innsideinformasjon, det vil si bare der det også foreligger annen informasjon som er tilstrekkelig kvalifisert og presis. I motsatt fall ville de nevnte kildene trolig inneholdt noen holdepunkter for hvordan grensen ellers skulle trekkes.

Etter rettens vurdering kan det ikke oppstilles noe handleforbud selv om den mulige investor er så betydningsfull at selskapet gir ham en særskilt orientering om selskapets situasjon og fremtidsutsikter. Dette er slik mange selskaper behandler viktige aksjonærer og potensielle investorer, uten at disse dermed får handleforbud. Dette må gjelde også om administrasjonen gir uttrykk for slike alminnelige tanker om sine mulige emisjonsplaner som er omtalt i punkt 6 ovenfor.

Retten kan heller ikke se at en oppfølgende dialog med selskapet over noen uker i tilknytning til slike uttalelser om mulige emisjonsplaner kan hindre en investor fra å handle. Og det kan neppe oppstilles et skille mellom situasjonen når selskapet oppsøker en eller flere investorer og situasjonen når investoren selv etablerer kontakten.

De hensynene som ligger bak at egen investeringsplan ikke er innsideinformasjon for en selv, tilsier at egen investeringsplan forblir et lovlig handelsgrunnlag inntil investoren mottar annen informasjon som i seg selv er innsideinformasjon. Ellers ville investorens situasjon bli lite forutberegnelig. Informasjonen er kvalitativt den samme enten den gis som en vanlig orientering eller som en orientering i et møte hvor en mulig direkteinvestering i selskapet er tema.

Grensen må derfor etter rettens vurdering bero på om informasjonen som mottas etter sitt eget innhold er innsideinformasjon. Selv om en investor kan handle aksjer på tross av kunnskap om egen kurssensitiv investeringsvilje, skaper selvsagt *annen* innsideinformasjon det samme handleforbudet for investoren som slik informasjon skaper for alle andre. Poenget i denne sammenheng er at friheten til å handle på egne kurssensitiv planer består også om en slik investor får slik ikke-fortrolig informasjon om emisjonsvilje som er omtalt i punkt 6 ovenfor.

I denne sammenheng er det viktig at partene er enige om at Rollén ikke fikk fortrolig informasjon om teknologi, markedsgjennomslag eller kommersielle hemmeligheter - med unntak for tvisten om tier1-opplysningen som retten kommer tilbake til nedenfor.

Tiltalen peker på ytterlige to konkrete opplysninger som har sammenheng med emisjonsforhandlingene: at Econmex forhandlet om å selge aksjer for kr 60 og at Dinh forhandlet om terminering av sitt krav på løpende royalty-betalinger. Retten må ta standpunkt til om Rollén hadde denne informasjonen. Dernest må retten vurdere både om disse forholdene i seg selv utgjorde innsideinformasjon for Rollén og eventuelt om disse forholdene har betydning for vurderingen av om den ovennevnte emisjonsviljen utgjør innsideinformasjon for Rollén. Når det gjelder den siste problemstillingen er det rettens vurdering at hvis disse forholdene ikke i seg selv utgjør innsideinformasjon, kan heller ikke denne informasjonen føre til at emisjonsviljen omklassifiseres til innsideinformasjon. Det vises til det som er uttalt ovenfor om at det avgjørende blir om denne informasjonen har en slik kvalitet og er så presis at den i seg selv utgjør innsideinformasjon.

9. At Ecomnex forhandlet om aksjesalg

Rollén ønsket en større eierandel enn Idsøe var villig til å tilby ham i en emisjon. Det ble trolig klart i partenes første møte den 27. august 2015, og i partenes møte den 3. september skisserte derfor Idsøe en emisjon på kr 80 millioner supplert av mulige aksjekjøp fra Dinh for 20 millioner og kjøp fra andre aksjonærer for kr 20 millioner.

Dinh som var oppfinneren av selskapets teknologi og grunnleggeren av Next, pekte seg ut som en mulig selger fordi han fortsatt var selskapets største aksjonær gjennom sitt heleide selskap Ecomnex.

Et hovedspørsmål er om Rollén var kjent med at Dinh (Ecomnex) forhandlet om å selge aksjer. I skissen fra 3. september har Idsøe satt et spørsmålstegn bak «founder» som mulig selger.

Etter rettens vurdering ga bevisføringen under hovedforhandlingen et nokså klart bilde av at Idsøe fra 3. september hadde en særskilt agenda som førte til at han var uinteressert i straks, eller i løpet av september, å gi Dinh et salgstilbud.

Idsøe hadde forut for sitt møte med Rollén den 3. september forespurt Dinh om hvorvidt han kunne være interessert i å selge aksjer, men uten å få svar.

Etter møtet med Rollén den 3. september endret Idsøe, etter rettens vurdering, strategi. Idsøes plan ble å stille Dinh overfor et ultimatum om at hvis han ville selge store mengder aksjer til kr 60, så måtte han også avvikle royalty-avtalen. Idsøe visste at norsk formuesskatt førte til at Dinh hadde en anstrengt økonomi og at muligheten for salg av aksjer til en overkurs på 33% kunne være viktig for ham. En kobling mellom aksjesalget og en endring av royalty-avtalen, ville også gjøre det mer forsvarlig for selskapet å bidra til at én aksjonær fikk en helt annen pris for sine aksjer enn andre aksjonærer gjorde.

I forhold til Dinh brukte derfor Idsøe september til å avklare Dinhs skatteposisjonen og forberede seg på de forhandlingene som han først i oktober innledet med Dinh. Disse forhandlingene er nærmere behandlet nedenfor i punkt 10 om royalty. Siden Idsøe ikke ville la Dinh få selge aksjer uten å gjøre noe med royalty, er det rimelig sikkert at han ikke startet forhandlinger med Dinh om aksjesalg før han hadde fått forberedt sine argumenter om skatt på royalty med sine advokater. Disse argumentene kom først på plass i begynnelsen av oktober.

Dinh forklarte under hovedforhandlingen at han i begynnelsen av september fikk høre om at det kunne dukke opp en mulighet for eksisterende aksjonærer til å selge aksjer. Han fikk ingen detaljer, og han ga i retten uttrykk for at denne orienteringen egentlig ikke skapte

noen forventninger hos ham. Dinh fortalte at muligheten til aksjesalg hadde dukket opp igjen i en samtale han hadde hatt med Idsøe og Nexts advokater om skattesituasjon sin, den 2. oktober. Dokumentasjonen viser at Idsøe jobbet videre med skattespørsmål frem til den 7. oktober. Dinh mener å huske at han først fikk et tilbud om å selge aksjer, bare noen få minutter før han aksepterte tilbudet, den 7. oktober.

Etter rettens vurdering var Rollén gjennom hele september så opptatt av å vurdere Nexts teknologi og markedspotensiale at han ikke presset frem noen avklaring fra Idsøe på hvor stor emisjon Next ville tilby. Det er heller ingen spor av at han ba om at det ble avklart om Dinh eller andre aksjonærer eventuelt ville selge, slik Idsøe skisserte som en mulighet den 3. september.

Det er heller ingen spor av at Idsøe involverte Rollén i sin koblingsstrategi mellom royalty og aksjesalg, selv om ideen ser ut til å ha dukket opp rett etter møtet mellom dem den 3. september. Sett fra Idsøes side var det, som nærmere beskrevet under royalty-punktet nedenfor, rasjonelt å holde koblingsstrategien for seg selv i tilfelle den ikke lykkes overfor Dinh.

Det er heller ingen spor av at Rollén ble informert om status i Idsøes forhandlinger med Dinh om aksjesalg forut for den 7. oktober. Det har sin naturlige forklaring i at slike forhandlinger neppe startet før den 7. oktober, en gang etter kl 10.33.

Så sent som kl 10.33 sendte Dinh en henvendelse til en advokat som han hadde fått anbefalt, med forespørsel om bistand i kommende forhandlinger om aksjesalg og royalty-betalinger. Noen minutter tidligere hadde han informert styremedlemmet Høibakk om at han vurderte flere alternative endringer i royalty-avtalen, uten at salg av aksjer til en ekstern investor ble nevnt som en mulighet.

Rollén fikk først informasjon om at Dinh ville selge aksjer en gang om ettermiddagen den 7. oktober. Han var aldri selv i kontakt med Dinh. Rollén ble også fortalt at Dinh ved tidligere anledninger hadde ombestemt seg, slik at det fortsatt var usikkerhet knyttet til om han ville signere en avtale neste dag den 8. oktober.

Retten finner det bevist at Dinh først fikk en invitasjon om å selge en betydelig mengde aksjer for kr 60, omtrent samtidig med at Rolléns megler plukket opp den siste av de aksjepostene Rollén er tiltalt for å ha kjøpt. I den grad det kan sies å ha vært forhandlinger om salget så startet de da. Det fremstår som tilnærmet sikkert at Rollén først ble varslet om at det var forhandlinger med Dinh om aksjesalg senere om ettermiddagen den 7. oktober.

At Rollén hadde blitt fortalt at det var mulig at Dinh ville selge aksjer hvis han ble tilbudt en betydelig overkurs på kr 60, kan ikke være innsideinformasjon. Han er heller ikke tiltalt for dette.

10. At Dinh forhandlet om terminering av royalty

Next hadde satt i gang en prosess om endring av royalty-betalingene til Dinh allerede i januar 2015, og Dinh ga i retten uttrykk for at han gjennom 2015 hadde en løpende dialog med Ralph Høibakk om dette. Høibakk satt i styret og var utpekt til å håndtere forhandlingene om royalty.

Umiddelbart etter sitt andre møte med Rollén den 3. september, tok Idsø kontakt med Nexts advokat for å få en nærmere utredning av Dinhs skattesituasjon både for aksjegevinst, lønnsinntekt og royalty.

Idsøes initiativ overfor Nexts skatteadvokat indikerer at Idsø ble inspirert til å få fortløpende i den prosessen Høibakk hadde gående med Dinh, etter sitt andre møte med Rollén. Idsø mener å huske at Rollén i det første møtet ga uttrykk for at han syntes royalty-avtalen var dyr, men uten at Idsø oppfattet at dette var viktig for Rollén. Rollén husker ikke at han mente noe om royalty-avtalen. Etter rettens vurdering er Rollén en person som har vanskelig for å se et tall uten å tenke på hva det innebærer. Det er derfor grunn til å tro at Rollén under en gjennomgang av selskapets nøkkeltall for 2. kvartal stilte spørsmål ved royalty-satsen eller bemerket at den var høy. Det er også nærliggende å tro at svenske Rollén, da han fikk vite at oppfinneren hadde flyttet til Sverige, kan ha kommet med en bemerkning om at mesteparten av royalty-utbetalingene da ville gå til skatt og at dette fremstod som lite rasjonelt sett fra selskapets side. Om slike bemerkninger falt i partenes første eller andre møte er uten betydning. Men det var etter det andre møtet at Idsø ser ut til å ha blitt bevisst på at her lå det noen forhandlingsargumenter i forhold til Dinh.

At Idsø hadde lært å verdsette Rolléns vurderingsevne fremgår av at da Rollén noen dager senere ga uttrykk for at Next hadde grunn til å frykte et fiendtlig oppkjøp, satte Idsø umiddelbart igang et internt arbeid for å avklare hvordan denne faren kunne reduseres.

Etter rettens vurdering er det sannsynlig at Idsø, basert på en eller flere kommentarer fra Rollén, så at Dinhs skattesituasjon kunne gi ham argumenter for å få til en endring i royalty-betalingene. Idsø la etterhvert en plan, som han fikk styreformann Fondal med på, om å stille Dinh overfor et ultimatum, hvor gjennomføringen av emisjonen og Dinhs mulighet til å selge aksjer til en god pris, ble gjort betinget av at Dinh aksepterte å gjøre noe med royalty-betalingene. Idsø visste at Dinhs økonomi var anstrengt på grunn av norsk formuesskatt. Samtidig var en slik kobling kanskje nødvendig for at et storsalg til overkurs fra en enkelt aksjonær, skulle kunne begrunnes godt i selskapets interesser.

Det er intet i dokumentasjonen eller i vitneforklaringer som indikerer at Idsøe på forhånd orienterte Rollén om sin koblingsstrategi og ultimatum overfor Dinh. For Rollén kan royalty ha vært noe han kunne tenke seg at ble forhandlet med Dinh på et senere tidspunkt for å optimalisere selskapet. Men hvis Rollén først bestemte seg for at Next var den vinnerkandidaten han lette etter, ville han neppe vært positivt innstilt til at Dinh, ved eventuelt å si nei til styrets ultimatum vedrørende royalty-terminering, i realiteten kunne stoppe emisjonen. En slik kobling ville være betenkelig sett fra Rolléns synsvinkel allerede fordi han hadde fått vite at Dinh vanligvis ønsket god informasjon og god tid før han tok sine avgjørelser.

Hvis Idsøe ikke fikk Dinh med på royalty-koblingen kunne Idsøe derimot snakke med styreformann Fondal om likevel å akseptere emisjonen mot Greenbridge, og legge den isolerte emisjonen frem for styret til vurdering. Ved at Idsøe den 7. oktober, overfor Greenbridge, la opp til å få styret med på et emisjonsnivå som var høyt nok til å matche Rolléns opprinnelige minimumskrav til eierandel, lå det til rette for å finne en kommersiell enighet også hvis tilleggsaksjene fra Dinh forsvant ut av bildet. Eventuelt kunne Idsøe velge å gi etter overfor Dinh hvis han motsatte seg koblingen, og heller satse på å få styret med på å tillate aksjesalget selv om en løsning av royalty-spørsmålet måtte utsettes. Men siden Rollén ønsket flest mulig aksjer var det rasjonelt å ikke involvere Rollén i selskapets vurderinger av om de skulle bruke Dinhs 333.333 aksjer på en slik måte i forhandlingene med Dinh at det skapte risiko for at aksjene ikke ble tilgjengelige for Greenbridge.

Det er ingen holdepunkt i dokumentasjonen for at Rollén ble orientert om at Idsøe arbeidet med royalty-spørsmålet før i oktober. Den 1. oktober orienterte Idsøe i en e-post til Rollén blant annet om at han hadde innkalt Dinh til et møte dagen etter:

We have for your information also summoned the inventor to a meeting in Oslo tomorrow. This with the intent to negotiate a reduction in the royalty.

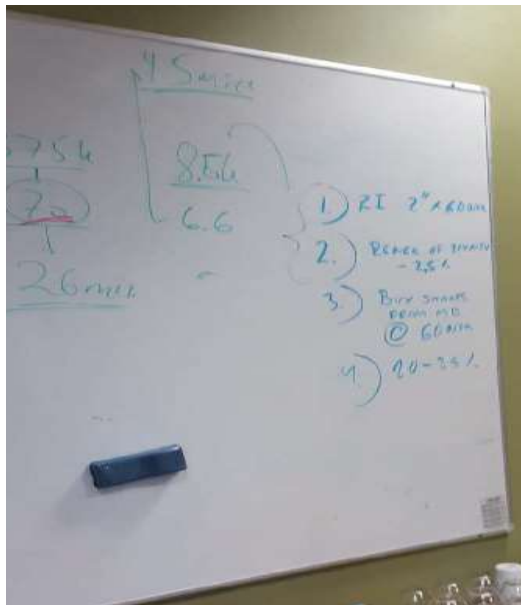
Denne relativt omstendelige orienteringen om møteplanen kan tolkes som om dette møtet ikke var noe Idsøe forventet at Rollén umiddelbart forstod formålet med. Dette tyder igjen på at Rollén heller ikke hadde mottatt noen muntlig orientering om at Idsøe gjennom hele september hadde forberedt seg til forhandlinger om royalty.

Rollén svarte på noe av det Idsøes tok opp i den ovennevnte e-posten, men kommenterte ikke opplysningen om royalty-forhandling. Det er derfor lite som tyder på at Rollén var opptatt av royalty-reduksjonen eller hvilken motytelse selskapet ville tilby Dinh. E-posten fra Idsøe ga heller ingen indikasjon om at Idsøe ville forsøke å terminere royalty-betalingene.

Dinh opplyste i retten at det møtet han hadde hatt med Idsøe og Nexts skatteadvokater den 2. oktober, i all hovedsak hadde vært en orientering om skatteregler for gevinster på

aksjesalg og royalty-inntekter. Han hadde ikke blitt presentert for noe forslag om terminering av royalty.

Den royalty-satsen Dinh hadde krav på årlig var på 5% av en nærmere definert «gross margin».

Det ovenstående tavlebildet som ble tatt ved avslutningen av møtet mellom Rollén og Idsø den 6. oktober, viser at Rollén har notert «Royalty -2,5%». Partene husker ikke noe nærmere om hva som ble sagt om royalty i møtet. Det er imidlertid naturlig å forstå tavlenotatet slik at det har blitt sagt noe om at den fremtidige royaltysatsen kunne eller burde reduseres.

Ingen av partene erindrer at det ble sagt noe om hvilken motytelse Dinh skulle få for å akseptere en omlegging av royalty-betalingen. Dette virker rimelig da Idsø ennå ikke hadde tatt opp spørsmålet med Dinh og nok hadde en annen plan. I hvert fall var det full avvikling av royalty han presenterte for Dinh dagen etter, den 7. oktober.

Dokumentasjonen gir etter rettens vurdering ingen indikasjon på at det foregikk noen forhandlinger mellom Idsø og Dinh om terminering av royalty forut for ca kl 12.00 den 7. oktober.

Om morgenen den 7. oktober ga Dinh i en epost til Høibakk uttrykk for at han nå vurderte ulike løsninger vedrørende royalty-avtalen. Det ser ut til at Dinh vurderte å konvertere deler av vederlagkravet sitt til aksjer i selskapet og å overdra royalty-avtalen til selskapet sitt, Ecomnex. Dette fremstår som et innlegg i den diskusjonen Dinh og Høibakk hadde

ført gjennom 2015, og dreier seg om helt andre løsninger enn den Idsø hadde i tankene og foreslo overfor Dinh et par timer senere.

Så sent som kl 10.33 den 7. oktober sendte Dinh også en forespørsel til en advokat med sikte på å få en juridisk rådgiver i en kommende reforhandling av lisensavtalen (royalty) han hadde med Next. Dinh så for seg en prosess som ville ta litt tid og som blant annet skulle gjelde «en bedre ordning for betaling av royalty».

Etter rettens vurdering viser den ovennevnte dokumentasjonen at det først var etter kl 10.33 den 7. oktober at Idsø foreslo å *terminere* royalty og innledet forhandlinger med Dinh om dette.

Etter rettens vurdering er det sannsynlig at Idsø en gang midt på dagen den 7. oktober foreslo for Dinh at han kunne få selge 333.333 aksjer til en pris på kr 60 per aksje og få et engangsvederlag på kr 9,5 millioner mot å terminere sitt krav på løpende royalty i framtiden.

Dinh opplyste under hovedforhandlingen at han tror han fikk en tidsfrist på ca 10 minutter til å vurdere tilbudet fra Idsø. Og han tror at han avklarte sin holdning til spørsmålet rett før styremøtet. Dokumentasjonen, særlig den ovennevnte e-posten til en advokat samme morgen, støtter forklaringen hans.

At Dinhs gjorde sin holdning til spørsmålet kjent rett før styremøtet fremstår også som sannsynlig, fordi Idsø kl 13.00, rett forut for styremøtet som var berammet til kl 13.30, innkalte til et formøte, uten Dinh, kl 13.15. Det er naturlig å tolke denne hasteinnkallingen som at han ville avklare styrets holdning til det han hadde foreslått overfor Dinh og antakelig da fått positiv respons på. Dinh satt i styret og deltok i selve styremøtet kl 13.30.

Det kan ikke helt utelukkes at avklaringen med Dinh skjedde i etterkant av styremøtet, basert på den holdningen styret ble enige om i formøtet - men denne usikkerheten om tidslinjen har neppe betydning for saken. Etter det retten forstår mener Idsø å huske at avklaringen fra Dinh først kom i etterkant av styremøtet. Det var uansett en del skatteforhold som først ble avklart med Dinh etter styremøtet, og noe kom først på plass dagen etter da avtaler ble signert.

Det kan altså med sikkerhet fastslås at Dinh først den 7. oktober mottok et forslag om å terminere royalty-betalingene og da knyttet til et todelt vederlag: dels et tilbud om et stort aksjesalg til en pris på kr 60 som lå ca 33% over aksjekursen, og dels en kontantbetaling på ca kr 9,5 millioner, om ikke annen utbetalingsform var hensiktsmessig på grunn av skatt. Det er intet som tyder på at Idsø fortalte Rollén om sine planer så sent som dagen før, selv om Idsø i lengre tid hadde forberedt sitt utspill overfor Dinh.

At en royalty-reduksjon i en eller annen sammenheng ble notert på tavlen i løpet av møtet den 6. oktober, er etter rettens vurdering forenlig med at Idsøe bevisst unnlot å informere Rollén om sin plan om et ultimatum overfor Dinh om avvikling av royalty. Da er det ikke grunnlag for å konkludere med at Rollén i møtet den 6. oktober fikk kunnskap om forhandlinger om termineringen av royalty eller noe som med rimelighet kan likestilles med terminering. Det er da mer sannsynlig at Idsøe eventuelt kan ha parkert temaet ved å si at han hadde tenkt å fortsette selskapets samtaler med Dinh om endringer i royalty-avtalen. At Rollén i september selv kan ha vært inspirasjonen til Idsøes termineringsplan, er uten betydning. Denne eventuelle inspirasjonen holdt Idsøe for seg selv.

Rettens konklusjon er etter dette at Rollén først fikk kjennskap til forhandlinger om *terminering* av royalty etter at forhandlingene ble igangsatt midt på dagen den 7. oktober og etter at Idsøe tok spørsmålet opp i styremøtet. Dette styremøtet ble avsluttet kl 14.51, og Greenbridge ervervet sin siste aksjeposten på børsen kl 13.35.

At Rollén i oktober fikk vite at selskapet hadde samtaler med Dinh om en mulig omlegging av royalty-betalingene er ikke tilstrekkelig presis informasjon til at en fornuftig investor ville legge vekt på det, og Rollén er ikke tiltalt for å ha misbrukt slik informasjon.

11. Kursforventning når tier1-kundens navn ble kjent

Det fjerde informasjonselementet som er omtalt i tiltalen er at Idsøe skal ha fortalt Rollén at han regnet med at aksjekursen ville stige kraftig når navnet på selskapets første store kunde ble offentliggjort i oktober.

Påtalemyndigheten anfører at Idsøe i møtet den 3. september skal ha gitt Rollén opplysninger om at han forventet at kursen ville stige til kr 100 når Next offentliggjorde navnet på sin første storkunde senere i oktober. Partene er enige om at Rollén *ikke* fikk vite hvem kunden var, men påtalemyndigheten mener det avgjørende er at Rollén kunne stole på Idsøes konklusjoner om kurseffekten - at det fremstod som et typisk tips fra en «innsider» som visste hva som ville skje med kursen.

Etter det retten forstår bygger påtalemyndigheten denne delen av tiltalen på en slutning fra fire hovedelementer:

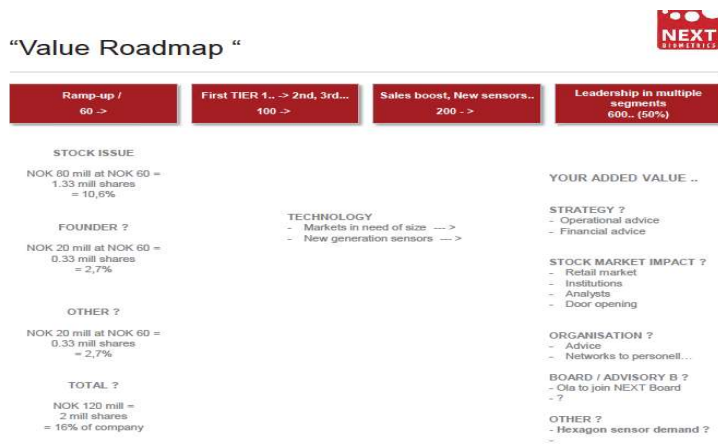
- et lysbilde fra Idsøes presentasjon for Rollén
- ulike utsagn om forventninger til offentliggjøringen
- at Lang noterte at (Idsøe mente) emisjonen burde gjøres før tier1-lanseringen, og

- Idsøes politiforklaring om det ovennevnte lysbildet.

Retten vil i det følgende knytte noen kommentarer til hvert av disse punktene.

(a) Presentasjonen

Påtalemyndighetens hovedargument er et lysbilde fra den presentasjon som Idsøe holdt for Rollén den 3. september. Bildet inneholdt, som det fremgår av illustrasjonen nedenfor, en rød boks med blant annet ordene «First Tier1.. -> 2nd, 3rd ...» og en angitt aksjeverdi på kr «100 ->». Påtalemyndigheten anfører at Idsøe i tilknytning til dette bildet skal ha sagt at kursen ville stige til kr 100 når Next i oktober offentliggjorde hvem denne kunden var.

Bildet viser en tidslinje, «value road map», med ulike begivenheter som på få år er egnet til å tidoble aksjekursen ved et kjøp på kr 60 per aksje. En tidobling av aksjeverdien var en slik mulighet Rollén søkte, men sannsynligheten for at det vil skje er minimal. Hele presentasjonsbildet representerer et ekstremt «best case»-scenario. Etter rettens vurdering fremstår selv ikke de to første boksene i tidslinjen som særlig presise eller sikre forutsigelser om kursutviklingen.

Den første røde boksen indikerer en forhåpning om at aksjekursen ville etablere seg på et vesentlig høyere nivå, kr 60, når en pågående utviklingsprosessen for selskapet var fullført («ramp-up»).

Den andre røde boksen er det naturlig å forstå slik at man kunne håpe at aksjekursen ville stige ytterligere 60% hvis teknologien ble tatt i bruk av en del større kunder. At kursen vil stige etterhvert som selskapet får sine første storkunder er naturlig fordi selskapet da vil få inntekter, og særlig fordi det vil bekrefte og eksemplifisere teknologiens anvendelighet. Bildet må forstås slik at aksjekursen vil øke med flere kontrakter.

Det er en anstrengt tolkning når påtalemyndigheten legger til grunn at hele verdistigningspotensialet i boksen (kr 100) er ment å gjelde den første av de 3 angitte kontraktene.

Tolkningen blir ytterligere urimelig når effekten av den første kontrakten ikke knyttes til kursutviklingen fra kontraktsinngåelsen, men i sin helhet til den gjenstående avsløringen av hvem den første kunden er. Kontrakten ble inngått allerede ett år tidligere. Next hadde varslet markedet om at kontrakten opprinnelig var på ca 1 million sensorer og at dette volumet etter hvert hadde økt med 20%. Dette volumet viste at det måtte være en av de store aktørene, og det var alminnelig antatt at kunden var en av de seks store PC-/tablet-produzentene. Dette var en imponerende prestasjon av Next, men det er grunn til å tro at det som var kjent om kontrakten var viktigere enn det som gjenstod - navnet på kunden og det konkrete produktet. Likevel var kursen på Next-aksjen i begynnelsen av september fortsatt ca kr 45, og ikke på vei opp mot kr 100.

Next varslet et par dager før det første møtet med Rollén markedet om at de ville offentliggjøre navnet på tier1-kunden i oktober. Dette vil markedet, inklusiv Rollén, ha oppfattet som at teknologien nå var tatt i bruk i storkundens produksjon og at dette produktet snart kom i salg, slik at Next ville kunne offentliggjøre at det var deres teknologi produsenten hadde brukt.

Mye av det kursstigningspotensialet som lå i den første kontrakten må derfor objektivt anses for allerede å være inkludert (neddiskontert) i Nexts aksjekurs i slutten av september 2015. Men det kunne naturligvis ikke utelukkes at enkelte investorer ville reagere positivt når de fikk vite navnet på kunden eller fikk se i praksis hvor brukervennlig teknologien var.

I den grad Rollén la merke til den røde boksen på det ene av mange presentasjonsbilder, kan boksen etter rettens vurdering ikke oppfattes som et tips om at det ville skje noe oppsiktsvekkende med aksjekursen om få dager.

Idsøe bestrider at han i møtet fortalte Rollén at han regnet med at aksjekursen ville gå til kr 100 ved offentliggjøring av kundenavnet. Det virker rimelig. Hadde Idsøe ment at navnelanseringen i oktober ville løfte kursen til kr 100 ville han nok heller forhandlet emisjonen i slutten av måneden og fått en bedre pris for aksjene.

Heller ingen av de andre som var til stede i møtene har antydning at Idsøe skal ha sagt at aksjekursen ville gå opp til kr 100 eller lignende. Det skal imidlertid bemerkes at alle som var med i møtene, nå har en viss tilknytning til Rollén og at det kan bidra til fortrenkning og ubevisst prege forklaringer.

Emanuel Lang husket svært lite fra møtene, men ga under hovedforhandlingen uttrykk for at han trodde han ville husket det hvis Nexts administrerende direktør hadde markedsført aksjen overfor dem ved å si at kursen ville stige til kr 100 om bare få dager fordi selskapet skulle offentliggjøre kundenavnet. Det ville han oppfattet som så useriøst at dette ville festet seg, selv om møtene ellers er glemt. Retten tror han har rett i det.

(b) Forventninger

Påtalemyndigheten legger vekt på at Idsøe og en av selskapets rådgivere, Odd Harald Hauge, i e-poster seg imellom i begynnelsen av oktober, ga uttrykk for at de håpet at lanseringen av tier1-navnet ville gi utslag i kursen. Dette var det nok mange av de andre aksjonærene i Next som også håpet. Det var mange spekulasjoner på nett om hvem kunden var. Det lå derfor i kortene at noen kunne bli litt skuffet og noen gledelig overrasket. Forskjellen mellom de aktuelle navnene var imidlertid neppe så stor at det var grunn til å vente betydelige kursutslag når det ble klart hvem av dem det var.

At mange i kretsen rundt Next var nysgjerrige på hvilken virkning offentliggjøringen av hvem selskapets første storkunde var, gir ikke noe holdepunkt for at Rollén fikk noe tips om kursutviklingen fra Idsøe.

At også Lang var nysgjerrig på om lanseringen ville ha en virkning, gir heller ikke holdepunkt for at Greenbridge hadde mottatt innsideinformasjon. Men spenningen i markedet ville nødvendigvis også ha en viss smitteeffekt over på dem som vurderte å gå inn i selskapet. Lang var av dem som ble litt skuffet. Den 22. oktober ga han i en e-post til Rollén uttrykk for at av de mest aktuelle navnene Dell og Microsoft, håpet han kunden var Microsoft. Det viste seg at kunden var Dell.

(c) hast med emisjon

Påtalemyndigheten anfører at Greenbridge hadde hastverk med å gjennomføre emisjonen og at dette viser at Rollén la til grunn at aksjekursen ville gå vesentlig opp ved den varslede offentliggjøringen av navnet på den første storkunden. Hastverket fremgår blant annet av at Rollén den 2. oktober overfor Idsøe ga uttrykk for at han nå ønsket avsluttende forhandlinger.

Påtalemyndigheten mener at hastverket også underbygges i det dokumentet som Lang løpende utarbeidet for bruk som en kort presentasjonen av investeringen internt i Greenbridge. Den 1. oktober innarbeidet han følgende kulepunkt i ett av lysbildene:

Time is a factor because the CEO wants to announce our official intention to invest at the General Assembly of shareholders. In addition, it would better if GB invested before Next has its Tier 1 launch of a fingerprint sensor in a global laptop computer provider.

Begge disse setningene er trolig ment som et referat av noe Idsøe har sagt. Idsøe sa under hovedforhandlingen at han var opptatt av at Greenbridge bestemte seg raskt og kan ha sagt noe som han håpet var egnet til stimulere til en rask avgjørelse. I sin politiforklaring i 2016 undret Idsøe seg over disse setningene som Lang hadde notert, da de ble presentert for ham, og trodde kanskje han kunne sagt noe om at det kunne være lurt å investere nå slik at ikke generalforsamlingen ble usikker på om den ville godkjenne emisjonen hvis aksjekursen beveget seg ved tier1-lanseringen.

Etter rettens vurdering ser det ut til at Lang har oppfattet at Idsøe mente emisjonen hastet, men at han så har notert ned et lengre, og kanskje lite forståelig eller meningsløst, resonnement feil - uten at han eller Rollén avklarte og korrigerste notatet. Det må i hvert fall være klart at den første setningen er meningsløs, da det ikke ville bli noen generalforsamling før i juni 2016 hvis det ikke ble inngått noen avtale om emisjon. Den andre setningen er kanskje ikke like feil, men det kan ikke trekkes noen sikre slutninger om hva Idsøe har ment. Retten vil likevel peke på at en e-post-utveksling med Hauge i oktober indikerer at Idsøe hadde vært inne på tanken om å lansere tier1-kunden og emisjonen samme dag, selv om dette må ha vært urealistisk da kunden trolig hadde full kontroll over sin lanseringsdato.

Det må imidlertid kunne utelukkes at den siterte setningen skyldes at Idsøe har sagt noe i retning av at kursen ville gå opp til kr 100 og at de derfor burde skynde seg å kjøpe til kr 60, jf rettens kommentarer til lysbildet med tier1-boksen og kursmålet på kr 100 i punkt 11(a) ovenfor.

(d) Idsøes politiforklaring

I avhør i november 2016 stilte politiet følgende ledende spørsmål til Idsøe:

Spørsmål: «Var det en forventning om at aksjekursen ville stige fra 60 til 100 ved launching av Tier1? Er dette det den andre boksen i denne presentasjonen betyr?»

Svar: «Ja. Det som viste seg var at kursen ikke steg da vi lanserte Tier 1, men da hadde kursen gått så sinnsykt i forkant. Det at vi hadde fått en Tier 1 var allerede publisert i januar 2015. Så det var en spekulasjon i at navnet ble kjent så kunne det ha positiv verdi.» (da retten ikke har tilgang til politiforklaringene er sitatet basert på en gjengivelse i aktors prosedyre-disposisjon).

Politiet stilte formodentlig spørsmålet fordi de antok at den forventningen de mente å kunne lese ut fra e-poster i oktober (jf underpunkt b ovenfor) kunne være tallfestet og konkretisert av Idsøe i september-presentasjon (jf underpunkt a ovenfor).

Etter det retten forstår inneholder imidlertid *ikke* politiforklaringen noen antydning om at Idsøe skal ha sagt til Rollén at aksjekursen ville stige til kr 100. Det er grunn til å tro at Idsøe ville uttalt seg mer presist hvis han hadde fått spørsmål om hva han hadde sagt om kursutviklingen, enn om meningen bak et par ord i en omfattende presentasjon.

At Idsøe innledet sitt svar på det ledende spørsmålet med «ja» i en en litt lengre forklaring om et lite punkt i presentasjonen, er etter rettens vurdering tolket feil av påtalemyndigheten. Referatet bærer preg av at Idsøe i 2016 tenker høyt om hvilke tanker han hadde om verdistigningspotensialet ett år tidligere og famler litt rundt når det gjelder rekkefølgen på begivenheter og realiteter.

Rettens konklusjon er at det ikke er noe reelt holdepunkt for at Rollén fikk tips fra Idsøe om at aksjen ville stige kraftig når navnet på tier1-kunden ble offentliggjort.

Dette har også den tilleggsbetydningen at i den grad en mulig frykt hos Rollén for at et kortvarig, eller mer varig, kursutslag ved lanseringen av tier1-navnet kunne forstyrre behandlingen av emisjonen, så skyldtes ikke denne frykten noen innsideinformasjon fra Idsøe, slik retten ser det.

Retten er forøvrig uenig med påtalemyndigheten i at det bare er tier1-forventningene som kan forklare at Rollén hadde det travelt med å få til en avtale. Hans holdning i perioden fra den 2. til 6. oktober er typisk for en forretningsmann som vil komme videre når han har klarlagt at investeringsobjektet har de forventede kvaliteter. Den intensive fasen som ble innledet om kvelden den 6. oktober og som preget forhandlingene den 7., ser ut til å ha vært drevet av Idsøes ønske om å legge press på Dinh ved å bruke forhandlingene med Greenbridge som argument for å avvikle royalty-betalingene. Styret i Next var kjent med at Dinh ved tidligere anledninger hadde endret standpunkt i saker av forretningsmessig betydning for Next. Da Dinh sa ja til pakkelsen den 7., ble risikoen for at han ombestemte seg mindre jo raskere transaksjonene ble gjennomført. Det er som nevnt ovenfor intet som tyder på at Idsøe involverte Rollén i det presset selskapet la på Dinh.

At Rollén så sent som den 5. oktober ikke hadde slikt hastverk at han arbeidet for å få på plass en emisjon i den uken, har også en viss støtte i hans initiativ overfor famielietrusten.

Det er dokumentert at han denne dagen satte i gang en omfattende autorisasjonsprosess for å få trusten til å investere i kjøp av Next-aksjer over børs gjennom Iskossala. Imidlertid igangsatte han ikke samtidig noen autorisasjonsprosess for en mulig emisjonsinvestering. Autorisasjonsprosessen involverte eksterne tillitsmenn som på fritt grunnlag skulle vurdere om investeringen var i trustens interesse. Rollén visste at også en eventuell emisjonsdeltakelse måtte skje i Iskossalas navn hvis den skulle skje før Greenbridge kom på plass. Likevel tok han ikke noe initiativ til at Iskossala skulle forberede seg også på en emisjonsinvestering innenfor gitte rammer. Hvis Rollén hadde hastverk på grunn av tier1-lanseringen, ville retten ventet at han i hvert fall hadde luftet muligheten for en samlet autorisasjon når han snakket med tillitsmennene den 5. oktober

12. Nærmere om tiltalens ramme

Så langt har retten vurdert de 4 innsideopplysningene som er angitt i tiltalens 5. og 6. avsnitt samt betydningen av Greenbridge egen investeringsvilje og -plan.

Påtalemyndigheten gjør gjeldende at tiltalen ikke er begrenset til forholdene som er nevnt i 5. og 6. avsnitt i tiltalen, da enhver innsideinformasjon gir handleforbud. Etter det retten forstår anføres det at tiltalens ramme er de angitte aksjekjøpene og den tidsrammen som følger av tiltalens opplysninger om når emisjonsforhandlingene startet og tiden frem til børskjøpene skjedde. Det anføres at ved vurderingen av om det forelå innsideopplysninger må retten vurdere all tilgjengelig informasjon fra og om forhandlingene.

Dette vil, slik retten ser det, føre til at retten kunne domfelle *hvis* den fant det bevist at Rollén under forhandlingene fikk fortrolig informasjon om Nexts teknologi, f. eks. ved at et litt tilfeldig utsagn fra et vitne om slik informasjonsdeling hadde blitt stående uimotsagt.

Partene er imidlertid enige om at Rollén ikke fikk noen slik fortrolig teknisk eller kommersiell informasjon, og det fremkom ikke opplysninger under hovedforhandlingen som med rimelighet kan (mis)forstås i retning av at Rollén skulle fått slik informasjon. Men eksempelet illustrerer et grunnleggende problem ved påtalemyndighetens tolking av tiltalen.

Påtalemyndigheten må trolig forstås slik at det relevante ikke er enhver innsideinformasjon som fremkom gjennom forhandlingene, men bare den informasjonen som gjelder forhandlingssituasjonen rundt de tre kontraktene som også er nevnt i tiltalen — selv om det ikke er lett å finne holdepunkt for et slikt skille i tiltalens ordlyd.

Når det gjelder den delen av informasjonen som gjelder Rolléns egne planer for hvordan

han ville gjennomføre sin (Greenbridge) investering i Next, har retten som nevnt ovenfor lagt til grunn at slik informasjon ikke kan trekkes inn i forhold til Rollén, selv om opplysningene er i kjernen av det som vil utgjøre innsideinformasjon for alle andre som hadde kunnskap om transaksjonene. Dette må gjelde også ved en bred vurdering av om status i forhandlingene er innsideinformasjon.

Det gjenstående spørsmålet blir da om retten står fritt til å domfelle hvis den oppfatter at status i forhandlingene utgjorde innsideinformasjon for Rollén. Eller om det bare er kunnskap om ett eller flere av de elementene fra forhandlingene som er konkret nevnt i tiltalen, som kan føre til domfellelse.

Etter rettens vurdering er det naturlig å forstå *ordlyden* i tiltalen slik at det er de tre angitte opplysningene fra kontraktsforhandlingene (samt opplysningen om at Idsøe mente at aksjekursen ville stige når selskapet offentliggjorde navnet på sin første storkunde) som utgjør den innsideinformasjonen som gjorde aksjehandel ulovlig.

Forut for hovedforhandlingen ga forsvarer uttrykk for at det var vanskelig å forberede forsvaret når det ikke var klarere angitt i tiltalen hvordan Rollén skulle ha fått disse opplysningene.

Forsvarer ba derfor retten om å pålegge påtalemyndigheten å utarbeide en skriftlig redegjørelse om tiltalen etter strpl § 262 tredje ledd og angi hvilke faktiske forhold som utgjorde innsideinformasjon.

Retten ba om en slik redegjørelse, og påtalemyndigheten fremla en redegjørelse datert 15. juni 2015.

I redegjørelsen gir påtalemyndigheten uttrykk for at (s. 1):

Tiltalens første tre avsnitt beskriver faktiske omstendigheter rundt perioden for forhandlingene om emisjon, hvilke parter som var involvert og hvilke avtaler som ble inngått.

I avsnitt fem og seks er innsideinformasjonen som tiltalte hadde på tidspunktet han kjøpte aksjene beskrevet.

(...)

Innsideinformasjonen tiltalte er tiltalt for å ha misbrukt er detaljert beskrevet i avsnitt fem og seks.

Etter en nærmere omtale av noen rettsspørsmål referer igjen påtalemyndigheten til opplysningene i tiltalens femte og sjette avsnitt, og synes å omtale de tre opplysningene i femte avsnitt under ett som «status i forhandlingene» (s.5)

I vår sak vil da innsideopplysningene være for det første status i forhandlingene på det tidspunkt tiltalte handlet aksjer (avsnitt fem i tiltalen) og for det andre informasjonen tiltalte fikk av administrerende direktør (avsnitt seks i tiltalen).

Etter rettens vurdering er det naturlig å lese denne teksten som en kort gjenfortelling av, og henvisning til, den presise angivelsen av innsideopplysningene i tiltalens avsnitt 5 og 6, ikke som uttrykk for at påtalemyndigheten anså «status i forhandlingene» som den relevante innsideinformasjonen. På samme måte tolker retten formuleringen på s 11 i redegjørelsen hvor det i tilknytning til en utlegging av kravet til subjektiv skyld, heter:

... vil det i vår sak måtte føres bevis for at tiltaltes kunnskap om status i forhandlingene mellom han selv og Next om kjøp av aksjer via en emisjon mv (avsnitt fem i tiltalen) ...

Det må nødvendigvis føres bevis om status i forhandlingene for de tre avtalene for å avgjøre om opplysningene i tiltalens femte avsnitt forelå og om de hadde kommet til Rolléns kunnskap. Men etter rettens vurdering gir ikke innholdet i redegjørelsen holdepunkt for at påtalemyndigheten var uenig i forsvarers premiss for sin begjæring om klargjøring: at det var de fire opplysningene i tiltalens avsnitt fem og seks som var rammen for hvilke opplysninger som utgjorde innsideinformasjon. Forsvarers bekymring var at denne angivelsen var så lite presis at den vanskeliggjorde forsvarerjobben. Påtalemyndigheten stod imidlertid fast på at angivelsen var presis nok.

Hvis påtalemyndigheten mener retten står fritt til å domfelle for enhver informasjon som fremkom om eller gjennom forhandlingene, blir påtalemyndighetens redegjørelse villedende når den fremhever at avsnitt 5 og 6 i tiltalen gir en «detaljert» beskrivelse av den innsideinformasjonen Rollén «er tiltalt for å ha misbrukt» (s 1). Setningen gir inntrykk av at den konkrete innsideinformasjonen *skal* angis i tiltalen og at dette er gjort i tiltalens avsnitt 5 og 6.

I redegjørelsen (s.4) bekrefter også påtalemyndigheten på spørsmål fra forsvarer at «den informasjon tiltalte hadde om de konkrete forhandlingene han var en del av (avsnitt fem i tiltalen) ... hadde inntruffet i lovens forstand», og at det ikke ville bli prosedert på at Rollén hadde informasjon om hendelser som «med rimelig grunn kan ventes å inntreffe». Også denne forsikringen bidrar til å konsentrere fokus mot de konkret angitte opplysningene og skaper inntrykk av det er disse som er relevante i seg selv.

Slik retten leser redegjørelsen støtter redegjørelsen opp om den tolkingen som følger av tiltalens ordlyd om at Rollén bare kan domfelles hvis han hadde den konkrete

informasjonen som er angitt i tiltalens avsnitt 5 og 6. Påtalemyndigheten kan neppe binde opp sin egen eller rettens myndighet gjennom en redegjørelse etter strpl § 262 tredje ledd. Men når redegjørelsen støtter opp om den forståelsen av tiltalen som ordlyden gir, har redegjørelsen betydning for hvordan forsvaret i saken bør legges opp og hvordan retten bør forholde seg til tiltalen.

Bevisføringen i vår sak om de 4 opplysningene som er konkret angitt i tiltalen, er egnet til å illustrere hvor viktig det er at en tiltale for innsidehandel gir en presis beskrivelse av de opplysninger som skal være misbrukt.

I vår sak kan det med en høy grad av sikkerhet konstateres at Rollén ikke hadde den aktuelle informasjonen. En slik klarhet er muligjort fordi både Rollén og hans forsvarere har kunnet forholde seg til en konkret angivelse av hvilke opplysninger de måtte imøtegå at Rollén hadde. Det har vært nødvendig med en detaljert bevisføring og analyse av hva som egentlig skjedde omkring de opplysningene som er nevnt i tiltalen.

Hvis en annen opplysning som fremkom under hovedforhandling skulle forbli uimotsagt, betyr ikke det at opplysningen ikke kunne gjendrives hvis det på forhånd var gjort klart at den måtte gjendrives. Og det ville da være uforsvarlig av retten å bygge en domfellelse på opplysningen, hvis påtalemyndigheten skulle prosedert på at nettopp dette forholdet fra forhandlingene utgjorde, eller bidro til, innsideinformasjon.

Forhandlingene om de forholdene som er nevnt i tiltalen har ført til at retten har fått et godt bilde av de totale forhandlingene. Det er imidlertid viktige temaer som ikke er behandlet i særlig grad. Dette gjelder f. eks. det helt grunnleggende spørsmålet om når det ble avklart at Greenbridge fikk lov til å kjøpe seg videre opp til en eierandel på 25%. Det ble diskutert den 6. oktober, men var fortsatt uavklart langt ut på dagen den 7. Og når ga Next opp kravet om at Rollén personlig måtte selge seg ut av Fingerprint Cards for at Greenbridge skulle kunne aksepteres som en dominerende eier i Next? Et slikt krav må antas å ha vært uakseptabelt for Rollén.

Etter dette er det rettens konklusjon at den *bare* har myndighet til å domfelle hvis den finner at Rollén misbrakte den informasjonen som er *konkret* angitt i tiltalen. Etter rettens vurdering ville det være prinsipielt feil å domfelle etter en mer generell vurdering av situasjonen i forhandlingene. Det ville ikke gi den nødvendige mulighet til et effektivt forsvar i saken.

Retten går derfor ikke nærmere inn på om status i forhandlingene kunne tenkes å utgjøre innsideinformasjon for Rollén. Retten føler likevel et behov for å uttrykke at den ved sitt standpunkt i avsnittet ovenfor, ikke oppfatter at dette fører til et annet resultat i straffesaken enn om den hadde foretatt en friere vurdering av om forhandlingssituasjonen ga Rollén innsideinformasjon. Det foreliggende bevisbildet gir, slik retten har oppfattet det,

uansett ikke grunnlag for en konklusjon om at Rollén hadde slik informasjon om forhandlingene at det utgjorde innsideinformasjon for ham.

Retten behøver ikke gå inn på om Rollén skal anses for å ha kjøpt aksjer den 6. og 7. oktober eller om det bare er tidspunktet for innleggelsen av kjøpsordren den 5. oktober som er relevant. Etter rettens vurdering oppstod eventuell innsideinformasjon hos Rollén først etter at den siste handelen var gjennomført den 7. oktober 2015.

13. Konklusjon

Rettsens konklusjon er etter dette at det er overveiende sannsynlig at Rollén ikke hadde innsideinformasjon da han på vegne av Greenbridge handlet aksjer i Next. Ola Rollén skal derfor frifinnes.

Retten finner grunn til en tilleggsbemerkning når det gjelder kursoppgangen på 83% i Next den 9. oktober. Vanligvis er det de opplysningene som utgjør innsideinformasjon som også skaper den kursutviklingen som fører til at det reises sak om misbruk av innsideinformasjon. Selv om det ikke er noe vilkår for domfellelse at den aktuelle innsideinformasjonen gir kursutslag, er et slikt betydelig kursutslag en pedagogisk indikator på at betydningen av den aktuelle informasjonen var godt synlig også for innsideinvestoren. I vår sak har kursutviklingen også ført til at aktor har krevd inndragning både av det investerte beløpet og den kursgevinsten som ble skapt den 9. oktober, til sammen over kr 25 millioner. Gevinsten størrelse ble fremhevet i Finanstilsynets anmeldelse og må antas å ha vært medvirkende til at Økokrim tok ut tiltale.

I den foreliggende saken må det etter rettens vurdering anses som sikkert at det var andre forhold enn de som er omhandlet i tiltalen som skapte kursøkningen på 83%. At gründeren selger seg ned i sitt selskap vil normalt oppfattes negativt i aksjemarkedet. At nedsalget skjer som delvederlag for en terminering av løpende royaltybetalinger, nøytraliserer nok denne negative effekten — for markedet vil ha grunn til å tro at nedsalget dermed skjer for å ivareta selskapets langsiktige interesser. Når det gjelder betydningen av tier1-lanseringen finner retten, som tidligere nevnt, at det er sannsynlig at mye av kurseffekten ved den første storkundekontrakten allerede var diskontert i markedet. En rettet emisjon er også et risikoprojekt for aksjekursen da det kan oppfattes som negativt at de eksisterende aksjonærenes eierandel utvannes.

Etter rettens vurdering er det derfor tvilsomt om det var grunn til å forvente at de forholdene som er nevnt i tiltalen ville gitt noen kursøkning.

Etter rettens vurdering kan det imidlertid med sikkerhet konstateres at det som virkelig skapte kursoppgang den 9. oktober, var at det var nettopp Greenbridge som investerte. I børsmeldingen den 9. oktober ble det fremhevet at det var Ola Rollén og Melker Shörling som stod bak Greenbridge. Schörling er gründeren bak Securitas og låseteknologiselskapet Assa Abloy, og er en av Sveriges best ansatte forretningsmenn. Svenske Rollén var største aksjonæren i Fingerprint Cards som var en av Europas mest omsatte aksjer. Samtidig var han direktør i et av Europas ledende selskap innen digitalisering. Rollén var derfor utvilsomt en person som det var grunn til å følge innen biometri.

Da Next den 9. oktober flagget at Greenbridge gikk inn i Next ble antall aksjonærer i Next flerdoblet samme dag, og tilnærmet alle de nye aksjonærene var svenske. Det kan ikke være tvil om at svenskene ble oppmerksomme på Next og umiddelbart bestemte seg for å investere i selskapet, på grunn av Rollén og Schörlings indirekte inntreden i selskapet. At de mange nye svenske aksjonærene la nevneverdig vekt på de forholdene som er nevnt i tiltalens avsnitt 5 og 6, kan utelukkes.

Kursutviklingen den 9. oktober, og dagene deretter, skyldes at en mengde svensker ville investere i en lite likvid norsk aksje for å være posisjonert hvis det skulle vise seg at Rollén hadde plukket en ny vinneraksje.

Selv om Rollén skulle forstått at en Greenbridge-investering i Next ville gi en slik bjellesauefekt, utgjorde ikke dette innsideinformasjon for Greenbridge. Også godt ansatte investorer må kunne handle på tross av kunnskap om egne investeringsplaner.

Den kraftige kursutviklingen som normalt signaliserer alvor i en innsidesak, ble derfor i vår sak en sterkt villedende faktor som har preget myndighetenes behandling av saken.

Dommen er enstemmig.

DOMSSLUTNING

Ola Rollén, født 28.04.1965, frifinnes.

Frammøteforkynning

Domfelte er innkalt til frammøteforkynning i Oslo.

Sted: Oslo tingrett

Dag: mandag

Dato: 29.01.2018

Klokkeslett: 09.30

Retten hevet

Per Fleisje

Anniken Celine Mentzoni
Anniken Celine Mentzoni

Svein Erik Sagbråten
Svein Erik Sagbråten

VEILEDNING TIL DOMFELTE I TINGRETTE

Du kan anke dommen i tingretten

Du har rett til å anke over en dom i tingretten. Du må i så fall anke innen to uker fra den dagen dommen er avsagt eller forkynt (gjort kjent) for deg. Du må innen den samme fristen opplyse om du krever ny behandling av andre krav du er idømt, for eksempel erstatning. Det er lagmannsretten som behandler anker over avgjørelser i tingretten.

Hva kan du anke over?

Du kan anke over

6. bevisvurderingen under skyldspørsmålet, hvis du mener kravene for straff ikke er oppfylt
7. lovanvendelsen under skyldspørsmålet, hvis du mener loven er tolket feil
8. utmålingen av straffen
9. erstatning, inndragning, tap av førerrett eller lignende
10. feil ved saksbehandlingen

Når kan lagmannsretten nekte å behandle anken?

Lagmannsretten kan nekte å behandle anken hvis retten kommer til at det er klart at dommen ikke vil bli endret. Hvis saken gjelder en forbrytelse som kan føre til fengsel i mer enn seks år, vil lagmannsretten vanligvis behandle anken. Lagmannsretten kan likevel nekte å behandle anken hvis den gjelder et spørsmål av mindre betydning, eller hvis det ellers ikke er grunn til å fremme anken.

I noen saker vil anken bare bli behandlet hvis særlige grunner taler for det. Det gjelder hvis påtalemyndigheten ikke har bedt om, eller du ikke er idømt, en annen reaksjon enn bot, inndragning eller tap av retten til å føre motorvogn.

Du får oppnevnt forsvarer

Hvis anken blir fremmet for retten, får du oppnevnt en forsvarer som betales av det offentlige. Dersom du ønsker en bestemt forsvarer, bør du opplyse om det samtidig med anken eller så snart som mulig senere.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne:

- hvilken dom du anker over, og om anken gjelder hele dommen eller bare enkelte tiltaleposter
- om anken gjelder saksbehandlingen, bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, lovanvendelsen under skyldspørsmålet, eller avgjørelsen om straff
- hvilke feil du mener har skjedd - når anken gjelder saksbehandlingen
- om anken gjelder inndragning
- om du krever ny behandling av erstatningskrav eller andre krav som er nevnt i straffeprosessloven § 3

Videre bør du nevne:

- nye bevis som du vil legge fram
- endringen du ønsker
- hvilke feil anken gjelder, ved anke over lovanvendelsen

Hvis du krever ny behandling av krav i straffeprosessloven § 3, må du oppgi:

1. om anken gjelder hele avgjørelsen
2. det resultat du krever
3. de feilene du mener har skjedd
4. den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
5. bevisene som vil bli ført

Hvordan anker du?

Du kan sette fram ankeerklæringen skriftlig eller muntlig for den tingretten som har avsagt dommen, eller for påtalemyndigheten (for eksempel statsadvokaten eller politiet). Hvis du er varetektsfengslet, kan du også sette fram anken for tilsatte i fengselet.

Forsvareren eller en annen advokat kan gi råd om hvorvidt du bør anke, og eventuelt hjelpe deg med å skrive anken. Du kan også få hjelp til å skrive anken hos tingretten, hos påtalemyndigheten eller hos tilsatte i fengselet. I alle tilfelle må du selv underskrive anken.

Var du ikke til stede under hovedforhandlingen?

Hvis du er domfelt uten å ha vært til stede under hovedforhandlingen, kan du be om at saken blir behandlet på nytt. For å kunne få ny behandling på grunn av møtefravær må du gjøre det sannsynlig at du hadde gyldig fravær, og at du ikke kan bebreides for at du ikke meldte fra i tide. Du må sette fram kravet for tingretten eller påtalemyndigheten innen to uker fra dommer er forkynt.

Tidspunktet for soning

Dersom du er idømt fengselsstraff og har særlige ønsker om tidspunktet for soningen av denne, må du henvende deg til Kriminalomsorgen. Du vil få pålegg av Kriminalomsorgen om å møte til fastsatt tid og sted for soning av fengselsstraffen.

Soning i eget hjem

Dersom du har fått en dom på under fire måneder ubetinget fengselsstraff, kan du allerede nå søke Kriminalomsorgen om å få sone den i eget hjem med elektronisk kontroll (fotlenke) (straffegjennomføringsloven § 16.2). Kriminalomsorgen vurderer om du oppfyller kravene for en slik soningsform.

Soning i institusjon

Dersom du har fått en dom på under ett år ubetinget fengselsstraff kan du allerede nå søke Kriminalomsorgen om å få sone den i en institusjon for behandling av avhengighet eller psykiske lidelser, spesielle former for omsorg eller attføring (straffegjennomføringsloven § 12). Kriminalomsorgen vurderer om du oppfyller kravene for en slik soningsform.

Betinget fengselsstraff

Dersom du er idømt betinget fengselsstraff, betyr det at soningen er utsatt i en prøvetid. Grunnvilkåret ved betinget dom er at du ikke begår noen ny straffbar handling i prøvetiden. Det kan være fastsatt andre vilkår i dommen. Hvis du begår en straffbar handling i prøvetiden, kan retten gi en samlet dom for begge handlingene eller særskilt dom for den nye handlingen. Hvis du bryter fastsatte vilkår, kan retten bestemme at fengselsstraffen helt eller delvis skal sones.

Samfunnsstraff

Dersom du er idømt samfunnsstraff, vil det si at du er pålagt å utføre samfunnsnyttig tjeneste, delta i program eller andre tiltak utarbeidet av Kriminalomsorgen i så mange timer som retten har bestemt. Samfunnsstraffen kan også inneholde forbud mot kontakt med bestemte personer. Kriminalomsorgen bestemmer når og hvordan straffen skal gjennomføres. Hvis du begår en ny straffbar handling før samfunnsstraffen er gjennomført, eller hvis du ikke utfører samfunnsstraffen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel i stedet.

Ungdomsstraff

Dersom du er idømt ungdomsstraff, sendes saken til Konfliktrådet. Konfliktrådet vil innkalle til et stormøte der det skal utarbeides en ungdomsplan. Blir man ikke enige om en ungdomsplan, sendes saken tilbake til domstolen som avgjør om hele eller deler av den betingede straffen skal sones. Hvis du begår en ny straffbar handling før ungdomsstraffen er gjennomført, eller hvis du bryter vilkårene satt i ungdomsplanen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel i stedet.

Bot

Hvis en bot ikke blir betalt til fastsatt tid, vil den bli innkrevet av Statens Innkrevingsentral ved trekk i lønn eller annen tvangsinnkreving. Lykkes ikke det, må du sone i fengsel.

Nærmere informasjon om ulike soningsformer og vilkårene for dette finnes på www.kriminalomsorgen.no.